

появу низки додаткових можливостей як на суб'єкт-суб'єктному рівні (безпосереднє залучення до університетів інших країн, інтенсифікація наукових контактів на всіх рівнях), так і на змістовному (поглиблення наукового знання за рахунок посилення суб'єкт-суб'єктної складової) та технологічному (дозвіл сумісної роботи та допущення до використання технологій інших країн) рівнях. З іншого боку, виникає небезпека наукової асиміляції, яку можна нівелювати шляхом постійної рефлексії та особистісного зростання.

Підсумовуючи, слід зазначити, що кейс України, попри свою трагічність, представляє собою виключно цікавість для науки. Результати теперішніх та майбутніх досліджень щодо метаморфоз української науково-педагогічної діяльності доповнять скарбничку наукового знання та допоможуть правильно зрозуміти та скорегувати майбутній розвиток.

Література:

1. Suchikova et al. Science it times of crisis: How does the war affect the efficiencz of Ukrainian scientists? *Problems and Perspectives in Management*. 2023. P. 408–424.

2. Гай О. М. Підготовка докторів філософії в умовах війни: основні виклики та шляхи їх вирішення. *Матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації: Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни*. 27 червня – 7 серпня 2022. С. 80 – 82.

3. Прошкін В. В. Педагогічна система як предмет наукового дослідження. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2015. С. 7–12.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-321-0-26>

СПЕЦИФІКА НАПИСАННЯ ДОКТОРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Кравченко Олександр Миколайович

кандидат юридичних наук,

докторант,

*Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ, Україна*

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України (КМУ) за номером 502, підготовка в докторантурі передбачає завершення

здобувачем власного оригінального наукового дослідження, узагальнення якого наводяться в дисертації (науковій доповіді) з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та оприлюднюються в наукових публікаціях відповідно до вимог, визначених МОН. [1].

У постанові КМУ № 1197 зазначено, що основні наукові результати докторської дисертації повинні бути висвітлені у наукових публікаціях. До наукових публікацій, які відображають основні наукові результати докторської дисертації, з галузі науки, з якої підготовлено дисертацію, належать:

- статті у наукових періодичних виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України;
- статті у наукових періодичних виданнях інших держав з напрямом, з якого підготовлено дисертацію;
- монографії (розділи у колективних монографіях) [2]. З цього приводу потрібно відмітити, що з початком воєнного стану у 2022 році в Україні, багато наукових видань надавали можливість вченим дослідникам опубліковувати свої наукові доробки безкоштовно.

Наявність наукових публікацій за темою докторської дисертації у наукових періодичних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, є обов'язковою. Ця вимога не поширюється на здобувача, докторська дисертація якого містить інформацію, віднесenu до державної таємниці [2].

Раніше у нашій публікації ми звертали увагу на проблематику нашої наукової розвідки, щодо охорони конфіденційної інформації (КІ) та комерційної таємниці (КТ) в умовах воєнного стану. Де для вирішення проблематики в сфері охорони КІ або КТ бізнесу в умовах воєнного стану, ми запропонували проект Закону України «Про комерційну таємницю», який відповідає сучасним викликам в Україні щодо охорони та захисту КТ, в тому числі у випадку АТО або бойових діях, чи під час інших спеціальних операціях [3, с. 473].

Нами запропоновано нові юридичні терміни в Україні щодо охорони КІ та КТ бізнесу, а також пропозиції щодо вдосконалення наявних юридичних термінів:

Наукова розвідка (НР) – це наукова діяльність людини або групи людей, спрямована на пошук нового (матеріального, нематеріального), проведення наукових досліджень у певній галузі науки, аналіз і систематизацію результатів розвідки у вигляді теорій, гіпотез, наукових доробків тощо. Результати НР підлягають опублікуванню та захисту у складі дисертацій, монографій, наукових статей, тез доповідей, інших наукових доробків.

Комерційні секрети (КС) – це інформація, яка має комерційну цінність у сфері бізнесу і стосується конкретного секрету (технічного, виробничого, організаційного або іншого) підприємств, установ або організацій. Сукупність КС – це комерційна таємниця (КТ).

Комерційна таємниця (КТ) – це сукупність комерційних секретів до яких належить комерційно цінна інформація для бізнесу; суб'єкт господарювання є власником технічної, організаційної інформації або інших КС, має право на захист від незаконного використання цієї інформації третіми особами за умов, що ця інформація має комерційну цінність у зв'язку з тим, що вона не відома третім особам і до неї немає вільного доступу інших осіб на законних підставах, а власник інформації вживає належних заходів для її захисту.

Конфіденційна інформація (КІ) – це інформація, в тому числі сімейні секрети, доступ до якої обмежено фізичною особою та яка може поширюватися у визначеному порядку за її бажанням відповідно до передбачених нею умов.

У специфічних умовах дії воєнного стану в Україні з 2022 року, нами написано та опубліковано наукові доробки, що відповідають темі нашої НР (докторської дисертації) [3–19].

Література:

1. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 № 502 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/502-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.08.2023).

2. Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 № 1197 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1197-2021-%D0%BF#n10> (дата звернення: 22.08.2023).

3. Кравченко О.М. Охорона конфіденційної інформації та комерційної таємниці в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. Спецвипуск № 1. С. 471–475. DOI: <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2022-6-471-475>

4. Кравченко О.М. Адміністративно-правова охорона комерційних секретів бізнесу. *Права людини та публічне врядування в сучасних умовах*: колект. моногр. м. Рига, Латвія: європейське видавництво “Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2023. С. 449–464. DOI: 10.30525/978-9934-26-320-0-22

5. Кравченко О.М. Дивергенція між конфіденційною інформацією та комерційною таємницею в Україні. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*. 2022. № 2. С. 110–116. DOI: 10.30525/2592-8813-2022-2-18

6. Кравченко О.М. Confidential information and trade secret as restricted information in Ukraine. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*. 2022. № 3. С. 45–52. DOI: 10.30525/2592-8813-2022-3-6

7. Кравченко О.М. Охорона конфіденційної інформації в Україні. *Екологічне право*. 2022. № 3–4. С. 29–31. DOI: 10.37687/2413-7189.2022.3-4-4.6

8. Кравченко О.М. Удосконалення охорони комерційної таємниці та конфіденційної інформації в Україні для інтеграції в Європейське бізнес-середовище. *Нове українське право*. 2022. Випуск 6. Том 1. С. 211–220. DOI: 10.51989/nul.2022.6.1.29

9. Кравченко О.М. Інтеграція стандартів охорони комерційної таємниці України до європейського бізнес-середовища. *Ампаро*. 2022. Спецвипуск. Том 1. С. 175–181. DOI: 10.26661/2786-5649-2022-спец-1-25

10. Кравченко О.М. Конфіденційна інформація та комерційна таємниця в Україні. *Екологічне право*. 2023. № 1–4. С.

11. Кравченко О.М. Інтеграція стандартів охорони конфіденційної інформації та комерційної таємниці України до стандартів Європейського Союзу. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 4, Том 2. С. 189–195. DOI: 10.32850/sulj.2022.4.2.29

12. Кравченко О.М. Розмежування понять «конфіденційна інформація» та «комерційна таємниця» у стратегії інформаційної доктрини України. *Правовий часопис Донбасу*. 2022. №4(81). С. 98–104. DOI: 10.32782/2523-4269-2022-81-4-1-98-104

13. Кравченко О.М. International experience of regulatory and legal protection of commercial business secrets. *Philosophy, economics and law review*. 2023. № 1. С. 285–295. DOI: 10.31733/2786-491X-2023-1-285-295

14. Кравченко О.М. Intelligence secret in Ukraine. *Роль права та закону в громадянському суспільстві*: зб. матеріалів Міжн. юрид. наук.-практ. конф. (Харків, 18–19.02.2022). Харків : Східноукраїнська наукова юридична організація, 2022. С. 61–65.

15. Кравченко О.М. Конфіденційна інформація в Україні. *Правова держава в умовах воєнного та післявоєнного стану* : зб. матеріалів Міжн. юрид. наук.-практ. конф. «Актуальна юриспруденція» (Київ, 09.06.2022). Київ : Центр учбової літератури, 2022. С. 43–46.

16. Кравченко О.М. Конфіденційна інформація та комерційна таємниця в Україні. *Роль юридичної науки у становленні нового світового порядку у воєнний і післявоєнний час* : зб. матеріалів Міжн. юрид. наук.-практ. конф. (м. Рига, Латвійська Республіка,

29–30.07.2022). Рига : Балтійська міжнародна академія, 2022. С. 166–169. DOI: 10.30525/978-9934-26-229-6-42

17. Кравченко О.М. Комерційна таємниця та конфіденційна інформація у бізнес-просторі України. *Правові та безпекові аспекти життя в Україні* : зб. матеріалів Міжн. юрид. наук.-практ. конф. «Актуальна юриспруденція» (Київ, 14.10.2022). Київ : Центр учбової літератури, 2022. С. 15–17.

18. Кравченко О.М. Стан та розвиток охорони комерційної таємниці в Україні. *Становлення та розвиток правової держави: проблеми теорії та практики* : зб. матеріалів XV Міжн. юрид. наук.-практ. конф. Присвячена 102-річчю НУК імені адмірала Макарова (Миколаїв, 28–29.12.2022). Миколаїв: НУК імені адмірала Макарова, 2022. С. 171–174. DOI: 10.36059/978-966-397-287-9-48

19. Кравченко О.М. Особливості адміністративно-правової охорони конфіденційної інформації та комерційної таємниці в Україні. *Актуальні питання юридичної науки в дослідженнях молодих вчених* : зб. Матеріалів всеукр. наук.-практ. конф. до Дня науки та 30-річчя Нац. академії правових наук України (Київ, 18.05.2023). Київ: Науково-дослідний інститут правотворчості та науковоправових експертиз НАПрН України, 2023. С. 608–612.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-321-0-27>

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОКРЕМИХ ПРОБЛЕМ ТА НОВИЗНИ ДИСЕРТАЦІЙ ЮРИДИЧНОГО НАПРЯМУ

Кравчук Світлана Миколаївна

*старший викладач кафедри суспільно-гуманітарних наук
та фізичного виховання,*

Українська академія друкарства;

*присяжна Шевченківського районного суду м. Львова
м. Львів, Україна*

Написання дисертацій юридичного напрямку є складним і відповідальним процесом, який вимагає від автора глибоких знань, аналітичних навичок, логічного мислення та вміння оформлювати свої думки у вигляді наукової праці. Найважливіші практичні аспекти, з якими можуть зіткнутися дослідники, такі:

– вибір актуальної та новаторської теми дослідження, яка не повторює теперішніх робіт та має практичне значення;